

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **X. Ch. N.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2020, č. j. OAM-227/ZA-ZA11-HA13-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2020, č. j. 60 Az 38/2020 - 69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava žalobce, že jeho návrat do země původu (Vietnamská socialistická republika) bude znamenat ztrátu kontaktu s jeho dcerou a přítelkyní, které pobývají v České republice. V rámci pohovoru (viz protokol ze dne 12. 3. 2020) žalobce uvedl, že od roku 2004 měl na území České republiky dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, který mu byl opakovaně prodlužován. V roce 2012 byl zadržen policií pro obchod s narkotiky. Ztratil proto pobytové oprávnění a v letech 2012 až 2020 vykonával trest odnětí svobody. Žije ve společné domácnosti s přítelkyní, která je rovněž vietnamské státní příslušnosti (a má na území České republiky povolen trvalý pobyt), a jejich společnou dcerou. Uvedl, že ve vlasti problémy nemá, nebyl tam trestně stíhán. K dotazu správního orgánu na azylově relevantní důvody pronásledování sdělil, že ani stran těchto důvodů v zemi původu žádné problémy nemá. V rámci obstarávání podkladů pro správní řízení žalovaný vyžádal pravomocný rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 3. 2014, č. j. 2 T 2/2013, ze kterého vyplynulo, že žalobce spáchal zvlášť závažný zločin, neboť ve velkém rozsahu prodával a přechovával omamné a psychotropní látky. Za

to byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce devíti let a vyhoštěn z České republiky na dobu neurčitou. Až v rámci seznámení se se shromážděnými podklady (dne 8. 7. 2020) žalobce stručně uvedl, že byl trestán kvůli drogové činnosti, a proto se nemůže vrátit do země původu, kde „takové lidi nesnáší“.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Žalobce dle zjištění soudu netvrdil žádné azylově relevantní důvody. Výrobu a nakládání s drogami nelze dle krajského soudu podřadit pod uplatňování politických práv a svobod a nesouvisí s rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k sociální skupině ani s politickými názory. Z tohoto důvodu krajský soud pokládal za nadbytečné zabývat se žalobcem tvrzenou hroící represí ze strany vietnamských orgánů kvůli jeho drogové minulosti. Případná trestněprávní represe žalobce v zemi původu dle krajského soudu nepředstavuje ani vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, a tedy důvod pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud přitakal závěru žalovaného, že udělení doplňkové ochrany je v daném případě vyloučeno s ohledem na skutečnost, že žalobce spáchal vážný zločin [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu].

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž obecně namítal, že žalovaný správní orgán porušil zásady správního řízení a nezjistil dostatečně skutkový stav věci, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a krajský soud jej bez dalšího převzal do rozsudku. Stěžovatel se rovněž domníval, že žalovaný i krajský soud nesprávně interpretovali předestřené skutečnosti tak, aby důvody stěžovatele nebylo možno podřadit pod azylově relevantní důvody. Žalovaný ani krajský soud nezvážili obavu stěžovatele z orgánů státu v zemi původu, vyjde-li tam najevo jeho drogová trestná činnost. Stejně tak stěžovatel pokládal za nedostatečný rozsah zjišťování skutkového stavu ohledně vážné újmy, která by v jeho případě měla být důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tvrzení stěžovatele o hrozbě vážné újmy v zemi původu spojené se spáchanou trestnou činností považuje za spekulativní a účelové, vedené snahou vyvolat domněnku o azylově relevantních důvodech. Pokud dnes stěžovatel vznáší námitky vůči pokladům správního rozhodnutí, žalovaný je považuje za obecné a účelové; v rámci předchozích řízení stěžovatel nic proti podkladům nenamítal. Žalovaný zopakoval úvahu, proč se v případě trestné činnosti stěžovatele jednalo o „vážný zločin“, který tvoří překážku pro udělení doplňkové ochrany. Rovněž poukázal na skutečnost, že stěžovatel na území České republiky založil rodinný život, přestože měl uloženo vyhoštění, tedy v době nejistého imigračního statusu. Tuto otázku však dle žalovaného nelze řešit v azylovém řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu

pokračování

srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění připojuje.

[6] Stěžovatel k přijatelnosti kasační stížnosti (k přesahu vlastních zájmů) nic neuvedl. Nevznesl žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně, či by měly být vyřešeny jinak. Z jím uplatněných námitek je zřejmé, že důvod přijatelnosti by mohl spočívat pouze v zásadním a hrubém pochybení krajského soudu. Žádné takové pochybení, které by mohlo mít vliv na stěžovatelovo hmotněprávní postavení, však Nejvyšší správní soud neshledal.

[7] K námitce, že krajský soud i žalovaný dostatečně nezohlednili stěžovatelovu obavu z pronásledování státními orgány země původu, pokud tam vyjde najevo jeho drogová trestná činnost páchaná na území České republiky, Nejvyšší správní soud připomíná dosavadní judikaturu, z níž vyplývá, že „*smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu*“ (rozsudek ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, či rozsudek ze dne 7. 5. 2019, č. j. 6 Azs 32/2019 - 42, bod [14], a další tam uvedené). Je zřejmé, že krajský soud nepochybil, pokud obavy z přístupu orgánů státu země původu stěžovatele pro jeho dřívější výrobu a nakládání s omamnými a psychotropními látkami nepodřadil pod žádný z azylově relevantních důvodů vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu. Pokud stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud interpretovali jím uvedené skutečnosti tak, aby důvody jím uváděné nebylo možno podřadit pod azylově relevantní důvody, Nejvyšší správní soud upozorňuje na skutečnost, že stěžovatel v rámci správního řízení učinil pouze jedinou zmínku ohledně obav, a to v samém závěru při seznamování s podklady pro rozhodnutí. Tehdy s odkazem na trestněprávní minulost spojenou s drogami pouze uvedl, že v zemi původu „*takové lidi nesnáší*“. V průběhu správního řízení či řízení před krajským soudem, ani v kasační stížnosti nadto nijak blíže neupřesnil, pod který z taxativně stanovených azylových důvodů by jeho obavy bylo možné podřadit. V postupu krajského soudu proto v tomto ohledu nelze shledat pochybení, natož pochybení závažné, přesahující zájem stěžovatele, které by mohlo být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Pokud stěžovatel poukázal na nedostatečný rozsah, v němž správní orgány zjišťovaly skutkový stav ohledně hrozící vážné újmy (opět z důvodu negativního náhledu orgánů státu země původu na pachatele drogové trestné činnosti), která by měla být dle jeho názoru důvodem pro udělení doplňkové ochrany, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tento stížností bod se míjí s rozhodovacími důvody, na nichž krajský soud i žalovaný založili svá rozhodnutí. Žalovaný doplňkovou ochranu neudělil s ohledem na skutečnost, že žalobce spáchal vážný zločin (§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu], tedy z důvodu zákonem stanovené vylučující klauzule pro udělení doplňkové ochrany. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti s tímto závěrem nepolemizuje, je zcela nadbytečné zabývat se skutkovými zjištěními ohledně případné hrozící vážné újmy. Jak již dříve judikoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu: „*Jestliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra*

o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona“ (usnesení ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007 - 119, č. 2174/2011 Sb. NSS). Je tedy zřejmé, že správní orgán ani krajský soud nebyli povinni zjišťovat reálnost stěžovatelem tvrzené vážné újmy, shledali-li naplnění podmínky vylučovací klauzule (spáchání vážného zločinu), která udělení doplňkové ochrany vylučuje. K výkladu pojmu „vážný zločin“ lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 - 28, č. 3546/2017 Sb. NSS, od jehož závěrů se krajský soud neodchýlil.

[9] Ve výše popsáných závěrech krajského soudu Nejvyšší správní soud neshledal žádné hrubé pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Rozsudek krajského soudu je v tomto ohledu přezkoumatelný, vnitřně logický a přesvědčivý.

[10] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Snaha o legalizaci pobytu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, nebo ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94), stejně jako ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54) podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu nemohou být relevantním důvodem udělení mezinárodní ochrany.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Vzhledem k tomu, že shora uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje odpověď na všechny stěžovatelem uplatněné námitky v kasační stížnosti a soud neshledal podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho postavení, kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu

